

kterážto skutková podstata by byla dána, kdyby tu byl soukromý žalobce jen zcela povšechně haněn, jaksi povšechně projevenou neúctou k němu (rozh. čís. 5159 Sb. n. s.). Je naopak podle hořejšího jedině správného výkladu smyslu a dosahu stíhaného projevu zjevno, že soukromý žalobce byl tu viněn nejen z určité nečestné a urážlivé vlastnosti nebo z takového smýšlení, nýbrž přímo z uskutečňování této vlastnosti a tohoto smýšlení, z určitého jednání, prýšticího z takové vlastnosti a z takového smýšlení, totiž ze sledování politického směru, ovládaného jen touhou po hmotném zisku na úkor zájmů národních. Stala-li se takto urážka sdělením konkrétní skutečnosti, která je najmě v očích čtenářů listu, o nějž jde, způsobilá napadenou politickou stranu »Bund der Landwirte« vydati v opovržení nebo při nejmenším snížit v obecném mínění, bylo nutno tento útok podřadit pod skutkovou podstatu přečinu pomluvy podle § 2 cit. zák. (rozh. čís. 5308 Sb. n. s.).

Na tom nic nemění okolnost, že stíhané místo je formulováno hypoteticky (»v irrealí«, jak praví odvozy obžalovaného a vydavatele), neboť je bez významu, že soukromý žalobce podle formulace stíhaného projevu svého cíle nedosáhl, závažné je toliko, že se mu vytýká, že uvedenou politikou sledoval tento cíl, totiž aby Bund der Landwirte získal z prodeje národní jednoty hmotný zisk. Urážlivý projev se ostatně nestává beztrestným tím, že jest učiněn ve formě nepřímé, za použití opatrné, zabalené stylisace, lze-li z ní urážku třeba nepřímo vyčísti (rozh. čís. 2995 Sb. n. s.).

Ani okolnost, že jde o politickou polemiku, nečiní uvedený projev beztrestným. O tom mohla by býti řeč jen tehdy, kdyby šlo o pouhou politickou, třebaš ostrou kritiku, která by nevybočovala z mezí věcného posuzování jistého politického úkonu po rozumu § 6, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. Že v souzeném případě nejde o věcné posuzování, dokazuje celý nanejvýš posměšný způsob psaní onoho článku.

Jde-li takto aspoň po stránce objektivní o skutkovou podstatu přečinu podle § 2 cit. zák., je napadený rozsudek na omylu, pokud má za to, že soukromému žalobci nepřísluší v souzeném případě podle § 5, odst. 2 cit. zák. ochrana cti.

Čís. 6090.

Subjektivní stránka zločinu podle § 85, písm. b) tr. zák.

Pokud jde o úmysl poškodit cizí majetek, není rozdílu mezi subjektivními stránkami skutkových podstat podle § 85, písm. b) a podle § 85, písm. a) tr. zák.

Pojmem zlomyslnosti vymezuje zákon jen úmyslná poškození cizího majetku od poškození z nedbalosti a ze svévole. Nevyžaduje se animus nocendi jako obmysl nebo pohnutka, ani se nežádá, aby pachatel jednal ze škodolibosti nebo nevraživosti k majiteli poškozené věci (dolus coloratus).

S hlediska § 85, písm. b) tr. zák. je bez významu, zda úmysl pachatele vědoucího, že svým činem přivodí nebezpečí uvedené v § 85, písm. b) tr. zák., směřoval přímo k poškození cizího majetku, nebo zda pachatel zamýšlel přímo a primerně způsobiti uvedené nebezpečí věda, že z jeho jednání nutně nejprve vznikne poškození cizího majetku.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1938, Zm II 53/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85, písm. b) tr. z.

Z d ů v o d ů :

Podle zjištění rozsudku, která stěžovatel vůbec nenapadá, způsobil obžalovaný rvačku v hostinci M. a byl proto vyveden z hostince jmenovaným M. za pomoci N. Chtěje se pomstíti uchopil obžalovaný po tomto vyvedení s cesty dva kusy cihel, hodil jedním do okna hostince, druhým do dveří, které byly zaskleny, rozbil tyto dveře, při čemž byli zasypáni střepinami skla manželé M-ovi a N., kteří byli za oněmi dveřmi, a M. bylo střepinami způsobeno zranění. Soud dále zjišťuje, že obžalovaný věděl, že jsou za dveřmi lidé, a že mířil úmyslně kusem cihly na dveře, za kterými lidé stáli, neboť vylučuje, že obžalovaný hodil tímto předmětem za M., vyvedším jej z hostince, takovým způsobem, že vržený předmět dostal směr do skleněných dveří jen proti vůli stěžovatelově.

Nalézací soud uvádí, že se obžalovaný ani nehájil tím, že mu šlo o zasažení osob cihlami, připouští však tuto možnost a hájí stanovisko, že obžalovaný přes to jednal v úmyslu poškoditi cizí majetek, neboť obžalovaný si byl vědom, že cihla musí nutně napřed prolétnouti skleněnými dveřmi a tak poškoditi jejich rozbitím cizí majetek, a zamýšlel tudíž poškoditi cizí majetek, ať mířil přímo na M. jsoucího za dveřmi, nebo na dveře samotné.

Stěžovatel uplatňuje, že prvý soud, jakmile sám připustil, že se činnost obžalovaného nesla k tomu, aby zasáhl M., nesměl jeho skutek podřaditi pod ustanovení § 85, písm. b) tr. z., nýbrž jen pod § 411 nebo § 152, po případě § 431 tr. z. (§ 281, čís. 10 tr. ř.), neboť pak není prý dán úmysl obžalovaného poškoditi cizí majetek, i když si byl vědom, že rozbije okno. Poněvadž jsou však pochybnosti o tom, v jakém úmyslu obžalovaný vlastně jednal, měl prý prvý soud obžalovaného zprostiti vůbec obžaloby [§ 281, čís. 9 a) tr. ř.].

Stížnost není důvodná.

Subjektivní stránka zločinu podle § 85, písm. b) tr. z. vyžaduje sice, aby pachatel byl měl úmysl poškoditi cizí majetek (v souzeném případě skleněnou tabuli) a by si při tom byl uvědomil, že z tohoto poškození může vzejítí některé z nebezpečí v zákoně uvedených, aby ho však představa ta nebyla zdržela od provedení skutku (rozh. čís. 4068 Sb. n. s.).

Tento druhý subjektivní požadavek zmateční stížnost nepopírá, připouštějíc naopak, že obžalovaný chtěl M. cihlami přímo zasáhnouti. Neprávem zastává však zmateční stížnost názor, že skutková podstata zločinu podle § 85, písm. b) tr. z. vyžaduje, aby úmysl pachatelův směřoval priméřně k poškození cizího majetku, a že nestačí pouhé vědomí stěžovatelovo, že svým činem, třebaš vykonaným za jiným účelem a cílem, poškodí cizí majetek.

Pokud jde o úmysl poškoditi cizí majetek, rovná se subjektivní stránka skutkové podstaty zločinu podle § 85, písm. b) tr. z. úplně subjektivní stránce zločinu podle § 85, písm. a) tr. z. Zákon nečiní v tomto směru rozdíl. Co se pak týče tohoto společného znaku zlého úmyslu, vyznačeného slovem »zlomyslně«, stačí podle ustálené judikatury soudu zrušovacího, že se pachatel k činu rozhodl, ačkoli si byl vědom, že tím protiprávně poškozujc cizí majetek. Pohnutka k činu a konečný účel, jehož pachatel hodlá činem dosíci, jsou s hlediska zločinu zlomyslného poškození cizího majetku bez významu. Pojmcm zlomyslnosti vymezuje zákon jen úmyslná poškození cizího majetku od poškození z nedbalosti nebo ze svévole (rozh. čís. 1357, 1541, 1585, 3161 Sb. n. s.). Zákon tedy nevyžaduje animus nocendi jako obmysl nebo pohnutku a nevyžaduje, aby pachatel jednal s nějakým úmyslem, složeným ze škodolibosti a nevraživosti proti majiteli věci, o jejíž poškození jde (dolus coloratus). Platí i zde všeobecné pravidlo § 1 tr. z., podle něhož se vyžaduje, aby pachatel rozvážil a umínil si zlo, jež se zločinem je spojeno, aby se tedy rozhodl k činu s představou všech podstatných známek zločinu. Poškození cizího majetku je tedy zlomyslné čili úmyslné jak tehda, když vinník je přímo obmýšlel, t. j. když způsobení škodného stavu bylo účelem jeho činu, tak i tehda, když jednal za jiným účelem protisociálním (jako na př. v souzeném případě za účelem ohrožení jiné osoby na těle), věda, že z toho vzejde poškození cizí věci (Mirička, Trestní právo hmotné, str. 343, Altmann, Komentář I, str. 256). Z toho plyne pro obor § 85, písm. b) tr. z., že je bez významu, zda úmysl pachatelův směřoval priméřně k poškození cizího majetku, při čemž si byl pachatel vědom, že tím přivodí nebezpečí pro některý ze statků uvedeným ustanovením chráněných, nebo zda směřoval přímo a priméřně ke způsobení uvedeného nebezpečí, při čemž si byl pachatel vědom, že z jeho jednání nutně nejprve vznikne poškození cizího majetku.

Nelze tedy zmateční stížnosti přisvědčiti, pokud doličuje, že naiézací soud posoudil věc s hlediska hmotněprávního nesprávně po stránce subjektivní a není proto rozsudek stížen hmotněprávními zmatky podle § 281, čís. 9 a), 10 tr. ř.

Čís. 6091.

Trestní řád nemá ustanovení, podle něhož by bylo přípustno napadati opravným prostředkem rozhodnutí, jímž soud zrušovací rozhodl o zmateční stížnosti.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1937, Zm II 237/37.)